

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes
Coloniae Agrippinae, 1657

Pars I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

P A R S P R I M A .

D E C R E T V M I .

De promulgatione Concilii Tridentini, Statutorum Provincialium, & eorum observantia.

Rem non novam aggredimur, sed aliorum Sanctorum ac vicinorum Episcoporum exempla imitamur, nec non ipsius sacrosancti Concilii Tridentini monita, tanquam Ecclesiae Romanae Catholicae vere obediens filius, merito obediens sequimur. Decreta itaque ejusdem sacrosancti Oecumenici Concilii eo lubentius promulgamus, quod & ab universali illa in Spiritu sancto legitime congregata Synodo, ad ebullientem & grassantem in Germania nostra haeresin supprimendam, atque mores Ecclesiasticorum, pro nimium depravatos, expurgandos, remedia opportuna, ex instinctu Spiritus sancti indicata ab Adolpho Archiepiscopo suisque Suffraganeis, & Praedecessore Nostro, hujus Mindensis Ecclesiae Episcopo Hermannus, ac per suos Legatos, ad restaurandam conservandamque religionem, integritatem morum tam in Clero quam in populo, pietatemque Christianam reducendam, ut plurimum suggesta, ac ante ab eo in Concilio Metropolitano, Anno MDXXXVI, pie ac prudenter concurrentibus ad id singulorum Suffraganeorum & Praedecessorum Nostrorum veris & sententiis, sancte instituta inveniuntur.

Accedit, quod Nos in eadem altissimi Episcopalis muneris sede, in pari, si non majori, turbulento rerum statu praedominantis quasi haeresis positi, Clero Ecclesiarum Civitatis Nostrae Mindensis excepto, ab unitate fidei subditos omnes defecisse intelleximus ac recognovimus; ut non immerito cum Propheeta querulari possimus: *Vinea nostra in Aegyptum translata est; vindemiarunt eam omnes, qui praetergressi sunt viam; exterminavit eam aper de sylvā, & singularis ferus depastus est eam.*

Hinc jure, & Praedecessorum exemplo, remedia illa, à communi Ecclesiae Spiritu approbata ac demandata, apprehendimus; & per viscera misericordiae Dei obsecramus, ac in virtute sanctae obedientiae mandamus, ut omnes tam salubria decreta, non solum recipiant, verum etiam observent, ac, quorum interest, observari faciant, ut, cum venerit Dominus vineae, non inveniatur amplius ficum infructuosam in vinea nostra, cui maledicatur.

Praeterea, simili ratione publicamus, publicataque observanda praecipimus, omnia &

singula Statuta Metropolitana S. Sedis Coloniensis; ad quorum observationis facultatem illa de novo imprimi curavimus: mandantes, omnibus & singulis de Clero Nostro, ut non solum illorum copiam, verum & Decretorum hujus Nostrae Synodi Dioeclesanae, quae similiter intra paucos dies typis evulgabuntur, intra terminum futurae alterius Synodi, sibi procurant, diligenter penes se habeant, legantque; ut videre possint, quo gradi ipsos oporteat, quo sequi, quo alios ducere, & statu suo nunc emendent quod destruxerunt, & reaedificent bono virtutum odore quae labi fecerunt vel permiserunt.

D E C R E T V M I I .

A quibus & per quos professio fidei facienda.

Ad religionem Catholicam observandam reducendamque uti nil salubrius aut commodius inveniri potest, praesertim in iis qui aliis praesunt vel ad dignitates statumque altiore promoventur, quam ut, qui corde credunt ad justitiam, ore confiteantur ad salutem: hinc statuimus, ut nullus in Cathedrali nostra & singulis Collegiatis per Civitatem & Dioeclesin Nostram, ad dignitates, Archidiaconatus, Personatus, Canonicatus, Vicarias, Commendas, seu instituta, ut vocant, beneficia, tam curata quam non curata, admittantur, nisi professionem fidei praemittant, coram Crucifixi sanctissima imagine, duabus candelis in mensa vel altari, ac testibus praesentibus. Et, qui provisus de dignitatibus, quarum confirmatio vel collatio ad Nos spectat, uti & in beneficiis curatis, coram Nobis aut Vicario Nostro in spiritualibus, profitebuntur. De aliis vero dignitatibus, officiis & beneficiis in Ecclesia Nostra Cathedrali vel Collegiatis provisus, in manibus Decani & Capituli Ecclesiae, ad quos spectat, antequam possessionem vel per se vel per procuratorem accipiant, emittant.

Abentes, qui per procuratorem ad possessionem perveniunt, ad perceptionem fructuum, seu reale residentiam, non admittantur, nisi etiam personaliter, licet per Procuratorem praestiterint, ipsi praesentent.

Sub his etiam intelligimus Collegia Virginum; quarum Abbatissae, Priorissae, aliaque, dignitates ac praebendas obtinentes, ad hoc juramentum teneantur similiter. Ad idem tenebuntur Monasteriorum & regularium Ordinum Praelati. Superiores etiam Religiosorum, antequam suis Officiis, & eorum subditis cum cura animarum, aliisque publicis functionibus,

*Isal. 79.
vers. 9,
13, 14.*

*Matth. 3.
v. 10.
Luca 13.
v. 8.*

*Rom. 10.
v. 10.*

nibus, & audiendis confessionibus, habendis concionibus, aut professionibus ac lectionibus scholasticis, destinabuntur, in manibus suorum Superiorum emittent. qui verò confirmationem vel approbationem à Nobis recipere tenentur, coram Nobis vel Vicario Nostro præstabunt.

Quoad Laicos, volumus, ut suo tempore Pastores (nisi alii à Nobis fuerint deputati) hanc professionem suscipiant ab omnibus officariis secularibus qui ad eam præstandam tenebuntur; ut sunt Consilarii, Drossardi, Secretarii, Quæstores, Wigravii, Scribæ judiciorum quorumcunque, Ludimagistri, Edictui seu Custodes, Vogteri, & alii quicunque, ut Consules Civitatum, Scabini, Syndici & omnes de Magistratu ac curia, & in officiis publicis Civitatum, oppidorum ac communitatum. Item, qui voluerint recortiliari Ecclesiæ Catholicæ cum hæresis abjurazione, hanc publice professionem faciant, nisi ex causis Nobis vel Vicario Nostro differendum videatur. De Professoribus facultatum, promovendisque in iis ad gradum, sic statuere Nobis visum fuit, ut coram suo Academico magistratu, Cæremoniis prædictis adhibitis, professionem fidei præstent. Nulli etiam omnino suffragari volumus, hoc juramentum una vel altera vice esse præstitum; sed semper & quancunque ad beneficia nova aut officia assumuntur, toties præscriptam professionem debite præstabunt.

DECRETUM III.

De Doctrina Christiana, & Seminario.

Hæc vero fides Catholica, ut electum fidei donum, per gratiam S. Spiritus infusum, mente jam tum comprehensum, & professione publica contestatum, non solum frequentibus actibus augenda, sed & aliis piis exercitationibus, Deo ad gloriam, proximo ad ædificationem, sibi que ad salutem meritumque auctius, cuique est exornanda.

In iis, qui ad aliquam pervenerunt ætatem, multum valet frequens Concionum auditio, lectiones sacræ, quæ de rebus divinis, controversis fidei, quæstionibus morum & casibus conscientiæ sunt, tum privatim, tum & publice in scholis tam hujus Diocesis Nostræ, quam vicinarum, vel quæ ulterius in Monasteriis Collegiisque constituentur, (ad quas maxime obligari volumus eos, qui circa animarum hac in Diocesi Nostra curam quomodolibet præesse desiderant,) cum Apostolus dicat, quod adultis Dei verbum per auditum donetur.

Infantibus etsi in sacro baptisate fides infunditur, ea tamen non nisi sacra Catechesi conservari debet, ulteriorique instructione

Christiana, quam omnibus Pastoribus, aliisque per Nos deputandis, summe commendamus.

Et, uti nemo alium instruere valet, qui non & ipse prius bene instructus sit; ita, secundum Concilium Tridentinum, summe optamus Seminarii publici erectionem, in quo Clerici studiosi educari instruique possint, qui ad curam animarum proximique salutem applicentur. Ea Nobis & Capitulo Nostro res jam maxime, eo que magis curæ est aliisque esse debet, quò miseræ animæ subditorum, ob inopiam Sacerdotum, adhuc, ad ovile Christi reduci non possunt, cum messis magna sit, operarii vero, non, pauci, sed nulli.

Constituimus ergo, Seminarium erigendum in Vniversitate S. CAROLI, Osnabrug. & hujus Diocesis Nostræ aliarumque in Saxonia fundatoris; ex qua etiam olim hæc in partes viri, sanctitate & doctrina conspicui, educti sunt. Et, uti jam Alumnos eum in finem assumere cœpimus, ita non solum omnes & singulos in Domino hortamur, sed etiam præcipimus, ut operi, tam salutari, ipsimet etiam intendant, & ad id, sine discrimine, secundum normam & formam à S. Concilio Tridentino præscriptam, sedulo concurrant ordinariis & extraordinariis remediis quibuscunque. Nec Nos nostro Officio zeloque animarum deerimus. Similiter & ubique scholas erigi volumus, in quibus juniores utriusque sexus prima principia religionis Christianæ & aliqualis doctrinæ haurire possint. quorum curam & Ecclesiarum Prælati ac Curati in Domino unice commendamus.

DECRETUM IV.

De cultu Divino, ornatu templi, & Processionibus.

Præter conciones lectionesque, scholas publicas & privatas, seminaria, idem sacrosanctum Concilium Tridentinum quoque, maxime ad unitatem fidei conservandam, censet medium aptissimum, uniformem divini cultus cæremoniarumque exhibitionem. Cum itaque Breviaria ac Missalia propria Diocesis Nostræ, olim edita, vix amplius, vel non nisi cum defectu aliquo, & minus authentica, supersint, & exinde plerique simul Romanum Breviarium & Missale assumpserint, ex quo magna confusio & discrepantia consecuta est: ideo, uniformitatem in Ecclesiam Nostram inducere volentes, mandamus, ut omnes Clerici, Canonici, Pastores & Ecclesiæ ministri, sibi de Romanis prospiciant, ritumque Romanum per omnia servant: Procurabimus etiam, ut libri, ad hunc Romanum usum necessarii, commode in Civitate Nostra Mindenfi haberi possint.

Sit ad Ecclesias humilis & devotus ingressus, conversatio Deo & hominibus placens, devotio reconcilians; absint à domo Dei vana & prophana colloquia; exulet omne id, quod redundare dignoscitur in divini numinis offensam; negotiationes, & præcipue nundinarum ac fori cujuscunque tumultus, ab Ecclesiis earumque cæmeteriis proscribantur; ac omnis denique sæcularium judiciorum strepitus, & potestas prorsus extranea, in eis conquiescat, ne, quod absit, ubi peccatorum postulanda est venia, deprehendantur & cumulentur peccata. In divinæ autem laudis tributis, quæ debito exhibentur officio, omnia sub maturo tenore distinctaque gradatione peragantur; psallat fides, devotio plaudent, modestia tripudiet, gravitas jubilet, & singuli alacri animo pronaque voluntate concinentes, in unum sua studia laudabiliter exequantur, uno porro eodemque cultu ac ritu.

Aquæ lustralis, nec non cinerum, herbarum, palmarum, aliorumque fructuum, definitis temporibus ac certis diebus in Ecclesia benedici solitorum, usum legitimum ac rectum probent ipsi, & aliis commendent, & quoniam cæremonias hujusmodi, hæretici vel ex ignorantia contemnunt, vel ex malitia derident, ipsi tueantur; mysteriaque, quæ in his latent, & vim adversus antiqui hostis insidias, & sciant ipsi, & aliis, ubi opus fuerit, ad confutandos hæreticorum errores, ex probatis autoribus explicent.

Eadem ratione, non solum adversus A catholicos defendere, sed ipsimet etiam publicas totius Ecclesiæ processiones, seu peculiare, seu Diocesis stas, seu ex occasione indictas, quoties eæ instituentur, visitare tenentur. ad quas, etiam Regulares quicunque, etiam Monachi, ad easdem vocati, comparere tenebuntur. Noverint vero omnes, in hujusmodi processionibus, quæ prælata cruce aut vexillo, bono ordine, viris in unum, fœminis in alium cœtum distributis, debent fieri, abstinendum prorsus esse à fabulis, risibus, nugis, levitatibus, discursibus, curiositatibus, compotationibus, præbendumque Laicis esse modestiæ & pietatis exemplum. Si qui vero symposia aut nundinationes quascunque erexerint, eas abrogent Parochi.

DECRETUM V.

De ornatu, ad cultum divinum debite peragendum, & Reliquiis.

Cedit in offensam divini numinis, opprobrium & irreverentiam divini cultus, si tremendum Domini memoriale in cultu abjecto, prophano loco, & immundo representetur ornatu, ante altare. Quapropter omnibus Decanis, Plebanis, Religiosorum omniura su-

perioribus, & aliis quorum interest, sub obtestatione divini judicii, eorum conscientiam onerantes, strictissime mandamus, quatenus ornamenta, ad divinum cultum necessaria, in Ecclesiis sibi demandatis diligenter examinent, & tam quæ ad decorem & restaurationem domus Domini, quam cultum divinum debite peragendum, desiderari videbuntur, per eos, quorum de jure interest, congruo tempore suppleri faciant. Insuper etiam Reliquiæ Sanctorum, quas, cum lachrymis, abjectas & nullo cultu affici, vidimus, diligentius curentur, nec non debito honori reverentiæque quam primum restituantur: nullæ, sine expressa Nostra licentiâ, in scriptis obtenta, extrahantur, donentur, aut extra Nostram Diocesim portentur, sub pœna excommunicationis, latæ sententiæ.

DECRETUM VI.

De cultu venerationeque Sanctorum & sacrarum imaginum, Festorum observatione, & jejuniis, nec non receptione Calendarii Gregoriani.

Cloriosus Deus in Sanctis suis, dabit virtutem & fortitudinem plebi suæ, si, ad Dei & Sanctorum suorum laudes habendas, corda habebimus sursum elevata. Quapropter festa omnia, quæ vel universus Christianus Orbis, vel Nostra hæc Diocesis, ex antiqua & laudabili consuetudine vel pia Prædecessorum Nostrorum promulgatione, sacra habet, innovamus, & celebranda piâ devotione esse, promulgamus. Ac, ut omnibus notum sit, quæ festa etiam in foro celebranda & veneranda sint, hanc tabellam seu notam subjici curavimus; quam, etiam vulgari lingua versam, propediem publicabimus.

FESTA MOBILIA.

Dominica Paschæ, cum duabus sequentibus diebus.
Ascensio Christi.
Dominica Pentecostes, cum duabus sequentibus diebus.
Corporis Christi.

FESTA IMMOBILIA.

In Ianuario.
Die I. Circumcisionis Domini.
VI. Epiphania Domini.
XXV. Conversio S. Pauli.
In Februario.
II. Purificatio B. Mariæ Virginis.
XXIV vel, anno bissextili, XXV. S. Mathiæ.
In Martio.
XXV. Annuntiatio B. Mariæ Virginis.
In Majo.
I. SS. Philippi & Iacobi, Apostolorum.

In

In Junio.

- xxiv. S. Ioannis Baptistæ.
xxix. SS. Petri & Pauli, Principum Apostolorum.

In Julio.

- ii. Visitatio B. Virginis Mariæ.
xxi. S. Mariæ Magdalænæ.
xxv. S. Iacobi Apostoli.

In Augusto.

- x. S. Laurentii Martyris.
xv. Assumptio B. Virginis.
xxiv. S. Bartholomæi Apostoli.

In Septembri.

- vii. Nativitas B. Virginis.
xxi. S. Matthæi Apostoli.
xxix. S. Michaëlis Archangeli.

In Octobri.

- Primâ Dominicâ post festum S. Michaëlis, celebratur festum S. Angeli custodis.
xxviii. SS. Simonis & Iudæ, Apostolorum.

In Novembri.

- i. Omnium Sanctorum.
ii. Animarum, ante meridiem.
xi. S. Martini Episcopi & Confessoris.
xxi. Præsentatio B. Virginis.
xxv. S. Catharinæ Virginis & Martyris.
xxx. S. Andræ Apostoli.

In Decembri.

- viii. Conceptio B. Virginis.
xxi. S. Thomæ Apostoli.
xxv. Nativitas Christi.
xxvi. S. Stephani Protomartyris.
xxvii. S. Ioannis Apostoli & Euangelistæ.

Festis hisce diebus, omnes, officinas suas ac tabernas claudant; nemo negotietur aut nundinetur; nemo quicquam emat aut vendat, nisi quod ad diei illius victum, aut ægrorum curationem, est necessarium.

Abstineant etiam omnes ab operibus servilibus, & vel maxime à comotationibus, crapula, blasphemis, choreis, spectaculis, omnique levitate & indecentia; cogitantes potius, quomodo mentem, negotiis sæcularibus tota hebdomade distractam, colligere, Deum offensum propitiare, & salutem animæ (qui solemnitatum huiusmodi finis est) per poenitentiam salutarem & synaxin procurare possint. Quapropter integrum Missæ officium concionemque attente & religiose audiant; præcipua verò pietate obeant festa Christi Salvatoris, & Deiparæ Virginis, SS. Apostolorum, SS. Angelorum, Patronorum patriæ.

Si quæ evidens exercendi alicujus operis aut laboris necessitas inciderit, facultas ad id à Nobis vel Vicario Nostro, aut, si grave in morâ esset periculum, à Parocho, peti debet.

Vigilias quoque Sanctorum, Quadragesimam, Quatuor temporum jejunia, & quæcunque ab universali Ecclesiâ instituta, aut piis moribus recepta, omnes, quos aut ætas aut

morbus aut alia legitima causa non excusat, strictè observent; sicut & feriâ sextâ & Sabbarho, tribus Rogationum diebus, & S. Marci festo, nec non Vigilia Conceptionis immaculatæ Dei genitricis Virginis Mariæ, à carnibus abstineant. Dies esuriales, sequenti hebdomada servandi, prima immediate concione præcedente palam ex cathedra denuncientur.

Volumus etiam, ut imagines ac statuæ deformes, fractæ, vetustate corruptæ vel corrosæ, aliisque de causis indecentes, ex templis removeantur.

Mandamus præterea Pastoribus & aliis quibuscunque Ecclesiarum Rectoribus, ut nullæ posthac imagines, statuæ, epitaphia, altaria, in Ecclesiis & locis Ecclesiasticis ponantur, nec quicquam aliud constituatur aut mutetur, nisi Nostra aut Nostri in spiritualibus Vicarii approbatio præcesserit. Nec Pastores, multò verò minus Æditui aut Provifores, cuiquam in Choro sedem vel stationem certam concedant. quæ verò hætenus à quibusdam in Ecclesiis positæ fuerunt sedes ampliores, & prospectum ad summum altare impediunt, aut aliis obstaculo sunt, maxime verò quæ prope altaria collocatæ sunt, directione Vicarii Nostri & cura Pastorum ad debitam moderationem redigantur.

Antiquissima est, etiam apud Ethnicos, temporis distributio, & Calendarium memoria; quorum reformationem anno M D LXXXII, summus in terra Christi Vicarius Gregorius Papa XIII exquisitissimam tradidit, omnibusque servandam proposuit. Quam, uti omnes Catholici merito susceperunt suisque subditis servandam proposuerunt, Nos etiam, tam Episcopalis muneris quam Principalis potestatis autoritate, omnibus subditis Nostris acceptandam, & primâ Novembris proximi inchoandam, sub censuris aliisque poenis arbitrariis demandamus.

DECRETVM VII.

De festo Conceptionis B. M. Virginis solemniter cum publica gratiarum actione celebrando.

Præexcelsa cælorum Regina, mundi Domina, sedibus æthereis illata, pro salute fidelium pervigil, & sedula apud Deum, quem genuit, est oratrix, &, quasi acies castrorum, in terris gloriosa extirpatrix hæreticorum, cujus ope & patrocinio Ferdinandus II, invictissimus Romanorum Imperator, diversis vicariis extitit triumphator; utque ad habendas ulteriores redderetur aptior, miræ & immaculatæ Conceptionis festum quotannis per totum Romanum Imperium solemniter celebrari, idque sanciri & publicari, in votis habuit. Ad quod consentiendum & promovendum, quantum ex Nobis est, Nos tanto sumus

&

& fuimus promptiores, quanto magis hæc stella matutina, valde rutilans, ad habendas laudes, suo ubique patrocínio Nos fecit debitores. Primi itaque, invictissimi Imperatoris nostri desiderium exequentes, hac perpetua edictali valitura lege, id ipsum, ad instar festum Assumptionis, sub Vigilia & cum Octava solemniter celebrandum esse, publicamus, & præcipimus.

DECRETVM VIII.

De Hæreticis & Iudæis.

Hæreses, hæreticorumque doctrinas erroneas anathematizamus, reprobamus, & totaliter condemnamus; asserentes cum Concilio generali Constantiensi, quod omnes huiusmodi articuli, aut sunt piarum aurium offensivi, seditiosi, aut scandalosi, vel manifeste à fide devii, seu expressam hæresin continentes; prout in sententia, lata contra hæreticos & ipsorum perversa dogmata, plenius continetur. Quapropter universos & singulos, subjectos Nobis, in virtute sanctæ obedientiæ requirimus, & eis præcipiendo mandamus, quatenus, in spiritu virtutis Dei exurgentes, prædictorum hæreticorum sequaces, aut fautores, & eorum doctrinam reprobam cum opusculis, ubicunque illos seu illas contigerit reperiri, diligenter inquiratis. Mandamus insuper omnibus & singulis Ecclesiarum rectoribus, & eorum Vicariis, seu Presbyteris Diocesis Nostræ, Missarum in solemnibus celebrandis, speciales collectas & suffragia Nostro offerant Salvatori; quatenus Ecclesiæ sanctæ & veris Christicolis, contra quoscunque persecutores aut rebelles, ejuldem præsertim dictam fidem impugnantes, largiri dignetur victoriam & triumphum.

Libros hæreticos, illorumque lectionem, omnibus & singulis Clericis, nec non quibuscunque, prohibemus sub censuris Canonicis, nisi Nostram licentiam in scriptis habuerint.

Item, quod Iudæi, infra sex menses, ab eo tempore in antea, per totam Diocesim deferant signum; videlicet circulum de filis croceis in veste extrinseca ante pectoralia; & hæc quoad masculos; quodque scemina deferant duas rigas carulei coloris in peplis earundem, ad instar Iudæorum in urbe Romana: & quod nihilominus servetur Decretalis de usuris. Ad quæ omnino compellantur, tam per Ecclesiasticam quam per sæcularem potestatem.

Domos etiam cum Christianis prope immunitates & Ecclesias, in plateis item & locis publicis ubi Christianorum pia exercitia, directiones, atque publici Conventus habentur, non inhabitent. Nutrices infantium Christianæ mulieres illis non permittantur, uti nec ul-

li alii pro servitio illorum quocunque; ne Christiana libertas tantæ perfidiæ ac mancipiis diaboli subjacere vel cooperari videatur. Omnis præterea accessus ad domos illorum, præsertim parvulis Christianorum, omnino sit prohibitus. Monemus etiam Religiosos quoscunque, aliosve viros doctos, ut, pro conversione ipsorum, & per gratiam sancti Spiritus amovendo velamine de cordibus eorum, Deum incessanter orent, ac collaborent. Conabimur etiam quendam, linguæ sacræ peritum, cum in finem constituere, cujus instructiones in religione Christiana statis temporibus audire teneantur. Quomodo vero se in sua conversatione aliasque habere debeant, juxta sacrosanctos canones, constitutiones Imperii, & observantias aliorum locorum, ipsi propediem regulas præscribemus.

DECRETVM IX.

De institutione & administratione Sacramentorum.

Qvando facti venit plenitudo temporis, misit Deus suum Unigenitum, ex Maria Virgine, assumpta mortalitatis nostræ substantia, Mediatorem Dei ac hominum, hominem factum, ut nec corruptibilibus auro & argento, sed sui ipsius Agni incontaminati & immaculati pretioso sanguine, perditum redimeret, in ara crucis, genus humanum; quod &, voluntarie obediens Deo Patri usque ad mortem, mortem etiam Crucis, peregit effusione non modicâ sanguinis; quæ tamen, propter unionem ad Verbum, pro redemptione generis humani sufficiens fuisset; sed nimia & tanta effusione sanguinis præstitit, ut, à planta pedis usque ad verticem capitis, sanitas in eo non sit inventa. Hinc inestimabilis Ecclesiæ thesaurus, ex hoc tam nobili fonte septem novæ legis Sacramenta à Christo Domino, sanctorum Apostolorum & Patrum traditione, prohibentur esse instituta, & sua noiscuntur habere principia; videlicet, Baptismus, Confirmatio, Eucharistia, Pœnitentia, Extrema unctio, Ordo, & Matrimonium.

Quæ quia nec aliter, nec alio modo, rite & legitime perficiuntur, aut facta tenent, quam adhibitis rebus tanquam materiâ, verbis tanquam formâ, & personâ ministri conferentis Sacramentum cum intentione faciendi quod facit Ecclesia: hinc Parochi cauta ratione dispiciant, ut materias, non dubias sed certas, easque, quantum fieri potest, juxta cæremônias Ecclesiæ, consecratas, quando materia talis Sacramenti ab Ecclesia ex instituto consecranda est, adhibeant, intentionem debitam adjungant, ac formas tractim, reverenter, & integre, sine additione aut mutatione alicujus, pronuncient; cum à mutatione accidentali ad substantiam;

1 Tim. 2. v. 5.
1 Petr. 1. v. 18. 19.

1 sai. 1. v. 10.

Cont. Herent. in Decr. ad Armenos. Trid. sess. 7. can. 1.

substantialem formæ mutationem facillime transeat.

Quæ omnia & singula ut tutiori & securiori via perficiantur, volumus invigilare Parochos, ut, intra mensis spatium, in sua Ecclesia habeant, & utantur Rituali sive Cæremoniali Romano, aut alio Nostra autoritate approbato. Hortamur autem eos, ut sint fideles dispensatores mysteriorum Dei, & ne ullum, nisi suffragante capaci doctrina & probitate, tanquam dignum, admittant.

Probent etiam se ipsos, & non nisi prævia Sacramenti confessione vel contritione, si se gravatos in conscientia sentiant, ad Sacramentorum administrationem accedant, ac, si necessitate urgente id facere debuerint, quamprimum confiteantur.

Ante omnia autem curiosâ sollicitudine colaborent, ne vita & moribus damnatis fidelem populum ab usu Sacramentorum retardent; memores ultricis Dei iustitiæ in filios Heli, qui populum suis facinoribus à sacrificiis revocabant, & iusto Dei iudicio absumpti sunt.

Nam, etsi quidem divina mysteria, non merito consecrantis, sed verbo perficiantur Creatoris & virtute Spiritus sancti, multi sæcularium tamen hominum, cum plus Sacerdotum vitam quam suam discutiunt, in magnum contemptum divinatorum Sacramentorum crimen incurrunt, judicantes hæc minus sanctificata, si illorum fiant officio, quorum vita, eorum oculis, videtur ignobilis.

In Sacramentorum administratione, ne vel irreverentiam, vel avaritiæ & Simoniacæ notam incurrant, de mandato Nostro non nisi superpelliceo & stola ut minimum amicti, ad ministerium accedant; ac, eo peracto, præter id quod sponte offertur, aut alias secundum laudabilem consuetudinem debetur, non accipient.

Id etiam, quod, ex Decreto sacri Concilii, Pastorum curæ demandatum est, videlicet ut de Sacramentorum natura, usu, & salutari effectu, fidelem populum docilem faciant, vehementer cupimus; ac, ut in eo publice ac privatim, ac quoties necessarium & opportunum videbitur, diligenter collaborent, præcipiendo mandamus.

DECRETVM X.

De Sacramento Baptismi.

Verbum caro factum, IESUS CHRISTUS, nostræ reparationis causa primaria, Sacramentum fidei, nempe Baptismum, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, in aqua naturali conferendum, nostræ iustitiæ januam instituit. Quæ aqua naturalis, ex Ecclesiæ traditione, Oleo & Chrismate consecranda, ac diligenti curâ clausâ custodienda est, nec ulli, quam Pastori, vel à se demanda-

to, custodiæ ejus committenda, vel accessus concedendus.

Ad baptizandum infantem Parochus, vel Sacerdos, nullo alio Chrismate, quam eo anno consecrato, utatur. quo deficiente, si tempus non patitur ut aliunde haberi possit, cautione canonica præscripta oleum non consecratum, in minori quantitate guttatim superinfusum consecrato & mixtum, adhibendum erit.

In executione autem vel administratione ministerii, attentâ diligentia, Parochi Sacerdotesve curam habeant, ne leviuscule solum, maxime adultum, aspergant aqua, crines capitis tantum & non cutem tangendo; quia illa, pars corporis humani nequaquam, sed excrementa dumtaxat sunt. Et quia, in regeneratione novæ creaturæ, lege Evangelica cautum, non nisi ex aqua & Spiritu sancto renatum intrare posse in regnum caelorum, ne parvuli, quorum incerta & tenera valetudo est, de salute periclitentur, summa adhibenda erit discretio & cautela, ne ultra dies octo, extra necessitatis casum, sacri fluminis unda differatur; idque sub gravi Nostra arbitraria pena.

Cujus quidem Sacramenti administratio in necessitatis casu, etsi personarum privilegio restricta non sit, nisi in concurrentia sexus aut status; tamen extra mortis articulum omnibus omnino est interdicta, & non nisi per Parochum, aut Sacerdotem qui loco Parochi est, & in Ecclesia debitis cæremoniis cum aqua naturali adhibitis, sub forma quæ est, *Ego te baptizo, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti*, est exercenda.

Vtque obstetrices, ipso necessitatis casu urgente baptizantes, errorem nullatenus admittant, diligenter admonemus Vicarium, quatenus ipse in urbe, Pastores vero ruri, in obstetricibus designandis diligentem adhibeant curam, neque ullo modo assumant inhonestas, ac immaturas, aut de ullo crimine, veneficio maxime, diffamatas; quas etiam obstetrices omnes & singulas in his scriptis reddimus inhabiles ad officium suum, nisi mense elapso per Nos Nostrumque Vicarium ad hoc specialiter fuerint approbatae & privilegiatae.

Cujus feminae, cum approbata ac privilegiata fuerit, curam esse volumus, ac de eo eandem in approbatione certiore reddi, ut, quoad fieri potest, Sacramentum, non nisi duabus mulieribus testibus, cumque matre baptizati presentibus, formam & materiam debitam adhiberi videntibus & intelligentibus, administret.

In baptismo autem Compater non fit, qui sacro Chrismate necdum confirmatus, vel quatuordecim annis ætate minor sit. qua de re ut Parochi studiose inquirent, monemus. de Commatibus par sit cautio. Vtrumque autem sexum per Parochos ex suggestu, & alias, si usu venerit, diligenter admoneri volumus, ut non solum instruant Compates Commatresve,

Ioan. 3.
v. 5.

1 Reg.
2. v. 27.
Ez. 9.

Mgt. 28.
v. 19.

trève, quàm simplici amictu infans ad Baptifinum deferendus fit, fed etiam, quàm religiofa in Deum pietate, quàm humili fpiritu, & quanta veftitus moderatione, adelfe debeant, operibus Satanæ renunciaturi.

Iudæus, baptizatus, non nifi quadraginta dierum abftinentia peracta, ex decreto Canonis, admittatur; nifi Noftra remiffione, moderatione aut commutatione prævia.

Qui etiam, fi, baptizatus, rurfum blafphemando Chriftum, ac Iudaifmum redierit, ut ad fidem Chriftianam, fufceptam femel, de novo revertatur, Noftri Vicarii eum cogat fervera animadverfio.

Rebaptizationes etiam anathematizamus, ac, damnabili fpe lucri factas, vehementer & fervera animadverfione puniendas decernimus.

In concurrentia maris & fœminæ ad baptifinum, hunc ordinem obfervari volumus, ut, neceffitate ceffante, mari primò, dein fœminæ, miniftretur. Cujus rei par efto iudicium, fi plures, partim mares, partim fœminæ, offerantur.

Infantes autem expofitos, & de quorum baptifino dubium, monemus & volumus baptizari fub hac conditione, & verborum forma: *Si tu es baptizatus, ego te iterum non baptizo; & fi nov es baptizatus, ego te baptizo, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus fancti.*

*Seff. 24.
cap. 2.*

Ea etiam, quæ in Concilio Tridentino de Patrino uno, vel una, vel ad fummum uno & una, falubriter pro bono publico conftituta funt, ftrictè obfervari volumus; ficut & illud, ut Patrinorum nomine in libro, ad hoc fpecialiter deputato, & baptizantis; fi forte ante, periculi caufa, à Laico baptizatus fuerit, à Parochis defcribantur & annotentur; ne, fi quæftio ftatus, aut impedimenti, aliquando incidat, probatio aut cognitio reddatur difficilis.

Ne, fine licentia proprii Paftoris, proles extra Parochiam baptizetur, ficut nec facile eandem licentiam decernat, ftrictè inhibemus & monemus, ac, fi de licentia hoc nonnunquam factum, de collato baptifmo, fcripto testimonio Paftoris, fides doceatur annotatione in Paftoralem librum relata.

Monachi, & regulares perfonæ quæcunque utriusque fexus, de baptifmo aliquem fufcipere, aut pro aliis fpondere, prohibentur.

Similiter hæretici excommunicati, & qui, iufto impedimento ceffante, eo anno peccata fua confefsi non funt; fiquidem inconveniens eft, tanquam comminiftros & testes illos affiftere Sacramentis, qui vel de illis male fentiunt, vel quos Ecclefia à divinis arceat, vel qui feipfos à comunione & unitate Catholica fegregarunt.

Puerperas, fecundum antiquam & religiofam confuetudinem, puerperii & purgationis tempore completo, ad Ecclefiam, in primo

egreffu, pro benedictione Sacerdotali, & gratiarum actione Deo habenda, comparere volumus.

DECRETVM XI.

De Sacramento Confirmationis.

ADverfus mundi & tenebrarum infidias, Confirmationis Sacramentum tutiffimum creditur munimentum; quod, per impositionem manus Epifcoporum, ab omnibus fidelibus recipiendum eft, ut pleni Chriftiani inveniantur.

Cùm hoc Sacramentum adminiftrandum erit, præcedat Paftorum denunciatio, ut fideles, ad gratiam Spiritus fancti recipiendam, digne fe præparare & comparere poffint. Cui miniftratur, feptennio minor ille non fit; nifi Epifcopo, ex probabili-cauta, aliquando aliter vifum fuerit; ac tunc per parentes aut in quorum potestate funt Confirmati, fuo tempore de recepto & non iterando Sacramento certioventur.

Adulti, prævia confessione, jejuni ad recipiendum Sacramentum hoc accedant, maxime cum mane miniftratur. mares in Ecclefia à parte una, fœminæ ab altera fint; & manibus ante pectus junctis, fuo quisque ordine veniant, mares primo, deinde fœminæ.

Ne fœminis mares, nec maribus fœminæ, nec fœnioribus adolefcentes (cum minime hoc per ætatem conveniat.) Compates in Sacramento Confirmationis adhibeantur, nifi neceffitate id aliter poftulante.

Pari ratione, neceffitate ceffante, fecundum Canonum præfcriptam formam, fit etiam alius vel alia ab illo vel illa, qui vel quæ in baptifmo confirmandum fufcepit.

Ac ipfe Epifcopus, fi, confirmandum invenerit baptizatum Chriftiano homini parum conveniente nomine, ut illud mutet, Sancti alicujus nomine commutato, volumus. Cui etiam cætera, quæ ad dignitatem & executionem hujus Sacramenti fpectant, unice commendamus.

DECRETVM XII.

De Sanctiffimo Euchariſtiæ Sacramento.

LEgillator nofter Iefus Chriftus, volens fegregare ac præparare plebem æterno Patri perfectam, regale Sacerdotium instituit. Iefus enim affiftens Pontifex futurorum bonorum per amplius & perfectius tabernaculum, non manu factum, neque in fanguine taurorum & vitulorum, fed proprio fanguine, introivit femel in fancta, æterna redemptione inventa; utque perennis victima illa viveret in memoria, & femper præfens efferet in gratia

*Hebr. 9.
v. 11.*

gratia, vere unica & perfecta hostia, fide æstimanda, non specie nec exteriori censenda ritu sed interiori affectu; hoc cruentum sacrificium, tanquam in imagine, signavit in incruento sacrificio: Sacerdos enim Iesus Dominus, secundum ordinem Melchisedech, panem & vinum obtulit, convertens in Corpus & Sanguinem sub specie panis & vini, priusquam in ara Crucis immolaretur; ac solis Sacerdotibus idem facere præcepit, dicens: Hoc facite in meam commemorationem.

Lucæ 22.
v. 19.

Hinc, ne quis putet, hæretica pravitate fasciatus, hoc præceptum ad omnes esse promulgatum, ut omnes & singuli sub specie utraque communicare teneantur, quasi sub una totus Christus non contineretur; serio monemus Pastores & Concionatores quoscunque, ut, sacri Concilii Tridentini vestigiis insistentes, omnibus utriusque sexus notum faciant, sub utraque specie panis & vini totum Corpus & Sanguinem, sub specie quidem panis, Corpus ex vi verborum, & Sanguinem concomitanter, sub specie autem vini, Sanguinem ex vi verborum, & Corpus concomitanter, vere, realiter, substantialiterque contineri, ac proinde in alterutra specie compleri præceptum de manducanda Christi Carne, & bibendo ejus Sanguine. Diligenter etiam Pastores, & sub severa Nostra animadversione, invigilent, ne in hoc quicquam, moribus Ecclesiæ contrarium, committant aut doceant.

Sess. 13.
can. 3.
Sess. 21.
cap. 1. &
seq. &
can. 1. &
seq.

Porro, Sacerdotum nemo, nullo etiam casu ac necessitate, hoc tremendum ac salutare sacrificium, propitiatorium pro omnibus vivis & defunctis, in unica tantum specie immolare præsumat, sed, vel non offerat vel utramque speciem consecret.

Ante omnia autem curiosa sollicitudine ipsi dispiciant, ne in ipsa sacrificii oblatione vel consecratione errorem ullum committant. Cum enim omne crimen atque peccatum, oblati Deo sacrificii, deleatur, quid de cætero delictorum expiationi dabitur, quando in ipsa sacrificii oblatione erratur?

Quapropter quilibet sine differentia & discretione Sacerdos, maxime vero primam Missam celebraturus, non nisi in ritibus & tota ratione celebrandi juxta Romanum ritum sufficienter instructus, ad hoc tremendum mysterium peragendum accedere præsumat.

Celebrantibus, semper minister adsit, qui inserviat & respondeat, ac semper, si fieri potest, superpelliceo indutus, moribus compositis; qui ab altari non nisi peracto Sacro recedat.

Missæ, nec nimis tarde nec nimis festinanter, nec memoriter sed ex Missali, legantur; ac omnes peregrini & indecori gestus ab altari sint procul; cum clara enuntiatione eorum, quæ, ex instituto, clariori voce exprimenda sunt.

Nunquam sine aqua vel lumine, vel in pane fermentato, aut vase ligneo, & in paramentis benedictis dumtaxat ac nullo modo prophanis, celebrandum; & secundum ipsam consuetudinem generalis Ecclesiæ, in sacrificio plus de vino quam de aqua utendum erit.

Summa etiam discretione cavendum, ne inadvertentiâ aut negligentia Sacerdos aut Presbyter de Christi Sanguine super altare vel lintheum aliquid stillare faciat; observata forma & diligentia Canonis præscripta, si casus inopinatus evenerit; videlicet ut, quæ tetigerit stilla, tribus vicibus Minister abluat, calice supposito; & quæ notantur cætera allegato Canone.

Gravi etiam animadversione cohibeantur, qui, timore Domini postposito, eò irreverentiâ devenerint, ut hoc tremendum mysterium non jejuni aggrediantur. Et, quia non modica res est, unam Missam in die celebrare, ut valde celebris sit qui unam digne celebret; ne quis ad alteram ullo modo eadem die accedat, nisi necessitate urgente, prohibemus, quæ tamen necessitas, non pro cuiuslibet arbitrio censenda, sed à Nobis aut à Nostro Vicario judicanda, & scripto concedenda erit.

Pro pecuniis autem, & favore humano, temeraria præsumptione duas Missas eadem die celebrantes, ab officio suspendantur, ac non nisi condignâ poenitentia peractâ restituantur.

Quæ de Missæ officio secundum Concilium Tridentinum & Canonicas sanctiones in privatis Oratoriis seu ædibus, aut ara portatili, non dicendo, ordinata sunt, innovamus.

Sess. 22.
Decr. de
obl. in ce-
leb. Missæ.

Ac, ne in privatis locis, sine Nostra speciali aut Vicarii Nostri in scripto obtenta licentia, dicantur, districte inhibemus.

Exulet ab altari omnis immunditia; Corporalia sint honesta & munda; Albæ & Casulæ decentes, integræ, nec laceræ, alioqui, pro modo negligentia & culpa, sit poena.

Harum autem rerum usus, & sacra Ecclesiæ Romanæ ritus, quia nescientibus stultitiæ sunt; omnes hortamur Pastores in Domino, ut publice & palam ex suggestu has cæremonias populo explicant, finem earum edoceant, ac fructus proponant.

Circa frequentiam Sacrificii, Sacerdotibus lex esto, ut qualibet septimana quilibet, ut minimum ter, digne celebret. Qui enim indigne celebrat, iudicium sibi manducat, non iudicans Corpus Domini. Et, qui scelerate vivunt in Ecclesia, & communicare non desunt, putantes, se tali communione mundari, ad mundationem sibi non proficiunt sed offi-
ciunt, attestante idipsum Propheta in verbis: Quid est, quod dilectus meus fecit in domo meâ scelera multa? nunquid carnes sanctæ auferent malitias suas?

I Cor.
II. v. 29.

Ier. II.
v. 15.

Diaconi & Subdiaconi in singulos menses
X bis,

bis, cæteri autem Clerici semel ut minimum ad sacram Communionem accedant; ut fiant participes omnium bonorum, timentium Dominum & custodientium mandata ejus.

In feria autem quinta Cœnæ Domini, omnes & singuli Clerici, etiam in Cathedrali Collegiatave Ecclesia dignitatem vel Canonicatum obtinentes, etiam si ordinis Sacerdotalis sint, in solemnibus sacrificio Missæ, quod illo die in illa Ecclesia celebrabitur, Communionem ex manibus celebrantis fumant, illis dumtaxat exceptis, qui alio in loco, eo die, ad celebrandum obligati existunt.

Trid. sess. 22. Decr. de obs. in celebr. Missæ. Vagos autem & ignotos Sacerdotes in Nostra Diœcesi, ex Decreto S. Concilii Tridentini, Missas celebrare nolumus, nisi Nostra vel Vicarii Nostri inquisitione & admissione prævia, & Ordinationum literis exhibitis, quos etiam in consortio Presbyterorum Nostrorum, ultra mensis spacium, tolerari prohibemus, nisi testimonialibus proprii Ordinarii, à cujus Diœcesi discesserunt, visis.

Quod ad fidelem populum & debitam Communionis frequentiam attinet, ex voto sacri Concilii optamus, eundem in singulis Missis, non solum spirituali affectu, sed Sacramentali etiam Eucharistiæ perceptione, communicare, aut saltem ad sumendum Christi Corpus celebrioribus festis, adduci, ac per Parochos verbo & exemplo ad id invitari.

Trid. sess. 13. can. 9. In sua autem Ecclesia, sacro Paschatis festo, quemlibet Parochianum ad communionem accipiendam obligatum esse, generalis Ecclesiæ præceptum est; ac Nos, ne ullus alia in Ecclesia quam propria, sine causa à Nobis vel à Nostro Vicario, vel Parocho, approbata, eandem prædicto festo recipere præsumat, inhibemus; ac contumaciter Ecclesiam ingressum, Ecclesiasticam sepulturam interdictum in Parochiali Ecclesia denuntiari faciemus, nomine descripto & ad Cathedralis ac Parochialis Ecclesiæ valvas affixo. qui si in contumacia sua perseveraverit, in eum præterea, prout juris est, animadvertemus.

Ad audiendum autem Sacrum, omnes & singuli, Dominicis & Festis diebus, sub peccati mortalis reatu, obligati sunt; ac, ne familia per suos dominos eo die ad audiendum impediatur, sedulo moneantur.

Neve propter Sacerdotum incuriam divina excandescat gravius indignatio, mandando præcipimus, sacrosanctam Eucharistiam in loco singulari, mundo, bene signato, semper honorifice esse collocandam & custodiendam; Hostiæ salutari, tam in publica via, quam inter Missarum solemnibus, reverenter inclinando in genua, honorem debitum exhibendum; sicut &, superimposito mundo velamine, honorifice ante pectus, cum omni reverentia & timore, lumine semper præcedente, ad infirmum esse ferendam, & reducendam.

Curetur vero diligenter, ut in administratione hujus Sacramenti, sicut & Extremæ unctionis, cubiculum expurgatum decenterque sit compositum, ac mensa aliqua, linteo mundo instructa, nec non cruce, luminaribus, vasculo aquæ benedictæ, instructa inveniat, in quo venerabile Sacramentum poni possit, substrato Corporali.

Ægrotum autem Parochus ita constitutum inveniens ac vi morbi affectum, ut pro eo tempore Sacramentum ei rite ministrari non possit, prævia oratione & benedictione, si id infirmus petat, ostendat Sacramentum adorandum.

DECRETUM XIII.

De Sacramento Pœnitentiæ, & casibus reservatis.

Multiplex misericordia Dei, ita lapsis subvenit hominibus, ut non solum per Baptismi gratiam, sed etiam per Pœnitentiæ medicinam, spes vitæ reparetur æternæ, potestate à mediatore Dei & hominum, Iesu Christo, tradita Sacerdotibus, quando, insufflando in discipulos, dixit: Accipite Spiritum sanctum; quorum remisistis peccata, remittuntur, &, quorum retinueritis, retenta sunt. Quibus verbis tam perspicuis potestatem remittendi & retinendi peccata, ad reconciliandos fideles, post baptismum lapsos, Apostolis & eorum legitimis successoribus fuisse communicatam, universorum Patrum consensus semper intellexit.

Sacramenti autem hujus forma est: *Ego te absolvo ab omnibus peccatis tuis.* Quibus quidem verbis etiam, usu laudabili Ecclesiæ, preces aliæ adjunguntur, nec tamen ad formæ essentiam spectant, neque ad ipsam Sacramenti administrationem necessariæ sunt, ut Pœnitentiæ actus, nempe contritio, confessio, & satisfactio; contritio in corde, confessio in ore, & satisfactio in opere.

Confessio, post Baptismum, ad salutem ita est necessaria, sicut nondum regeneratis Baptismus ipse. Quæ integra faciendâ est, adjunctis omnibus circumstantiis quæ speciem peccati mutant, cum expressione qualitatis criminis, in loco, in tempore, in perseverantia, in varietate personæ, & quali hoc intentione fecerit, & in ipsius vitii multiplice executione ac modo. De quibus omnibus pœnitentes instruere, adhortamur Parochos, ac eos etiam in ipsa confessione, tam cauta discretione interrogando, adjuvare si opus est, ut peccata non doceant sed inquirere cognoscantur.

Pari discretione invigilant circa salutarium pœnitentiæ injunctionem; cum Sacerdotum & Parochorum officium sit, secundum suggestionem spiritus & prudentiam, convenientes satisfactiones injungere.

Cura-

Joan. 20. v. 22. Mat. 16. v. 19. Trid. sess. 14. c. 1. 6. Ibid. can. 1. & seqq.

Trid. sess. 14. can. 4.

Curatorum nemo mulieres, nisi ex causa necessaria, ante solis ortum, vel post ejus occasum, & non alibi quam publice in Ecclesia, in sedibus, in quibus tabella inter Confessorem & pœnitentem interjecta sit, audiat.

Id etiam, quod ad majorem hujus Sacramenti reverentiam spectat, ut nunquam Curatus sine superpelliceo & stola confessionem excipiat, vehementer cupimus.

Sicut & ipsum fidelem populum per Parochos sapius edoceri, qua pietate, qua frequentia, & cum quanta præparatione, in spiritu humilitatis & animo contrito, ad confessionem accedere debeat.

Instruant etiam suæ curæ commissos, ne unquam rem arduam & difficilem, maximè cum mortis periculo conjunctam, sine prævia confessione aggrediantur; quò, tanto Sacramento corroborati, spe erectiori fiant, rei bene ferendæ.

Et, cum inanis pœnitentia sit, quam sapius culpa coinquinat, & vulnus iteratum sanetur tardius, sitque canis reversus ad vomitum, pœnitens ad peccatum: hinc pœnitentes moneantur sedulo, ut de cætero non solum à vitiis abstineant, sed etiam virtutes, Christianæque vitæ officia, opera, & actiones, cum Christiani nominis splendore congruentes, suscipiant ac præstent, majoresque in via Domini progressus in singulos dies adhibeant.

Curati, diligenter invigilent, ne extra mortis periculum eos absolvant, quibus facultas est aliena restituendi, vel legata, ad pias causas facta, persolvendi; sicuti nec eum qui in judicio falsum testimonium in detrimentum tertii dedit; nisi prius, dato damno, quatenus id sarciri poterit, & violatæ existimationi satisfecerint.

Debita etiam diligentia conscientiam examinent singulorum, qui fœnerantur & iniquos contractus exercent; ac in his casibus, non nisi prævia restitutione aut satisfactione, neve aliter quam ex præscripto Canonum, absolvant.

Casus, summo Pontifici & Nobis quavis ratione reservatos, probe sciant, ne quid, per incuriam, indebitæ facultatis sibi assumant.

In confessionibus excipiendis, animadvertant, ne minimam quidem avaritiæ de se suspicionem præbeant. Adeoque pœnitentia pecuniaria imposita, ne erogationem istius sibi ascribant, potius in pietatis opera distribuatur, ipsi curent.

Imprimis autem & ante omnia, sub Nostra severa indignatione & animadversione mandamus, ne ullus Sacerdos, sive sæcularis sive regularis, confessiones quorumcunque audire præsumat, nisi, examine prævio, à Nobis aut Nostro Vicario generali, in scriptis approbatus fuerit; mortis dumtaxat casu excepto.

Confessionis sigillum tutissimè & strictissimè habeatur in custodia; ita ut ne quidem verbo, signo, nutu, aut alio quovis modo, peccatum etiam veniale levissimum confitentis prodatur; sub pœnis in Canonibus comprehensis; memores semper istius dicti sancti Augustini: Nihil minus scio, quam quod ex confessione scio.

Insuper, quia nonnulla sunt quæ autoritati & eminentiæ Pontificali, nonnulla, & sane quamplurima, quæ, de jure, Episcopali sollicitudini reservata sunt ac aliàs de facto reservata Nobis volumus; ad Confessariorum notitiam de jure magis pervia ac ipso facto Nobis reservata subjecimus.

Trident. sess. 14. can. 11.

Casus Clericorum, Nobis reservati.

Fornicatio cum filia spirituali, sive Confessionis.

Concubinatus publicus.

Confessionis revelatio.

Furtiva susceptio sacrorum Ordinum sine debita licentia & dimissorialibus ab alieno Episcopo; aut cum notatus censuris quispiam Ordinem suscipit, aut sine Ordinibus celebrat, ministratve.

Casus Laicorum, reservati Nobis.

Matrimonium, contractum cum alia, conjuge adhuc vivente, scienter aut clandestine, non servata forma Concilii Tridentini.

Conc. Trident. sess. 24. cap. 1.

Machinatio in mortem conjugis, morte secuta.

Casus Clericorum & Laicorum communes, reservati Nobis.

Homicidium voluntarium, facto, præcepto, consilio, vel consensu deliberato, commissum.

Sacrilegium in re, vel in persona.

Incestus cum consanguineis & affinibus, in *Ibid. c. 4.* gradu, à Concilio Tridentino definito.

Adulterium.

Raptus.

Procuratio abortus vel sterilitatis.

Incendium Ecclesiarum, domorum, aut segetum, malitiosè factum.

Pollutio Ecclesiæ, Cœmeterii, sanguinis vel feminis effusione.

Violatio libertatis & immunitatis Ecclesiasticæ.

Item veneficium, sortilegium, divinatio, incantatio, cum pacto dæmonis expresso vel implicito; & abusus Sacramentorum & sacrarum rerum ad superstitiones & artes magicas.

Ab his casibus, si quis Confessarius cujusvis Ordinis, sine facultate, scripto à Nobis

X 2 data,

data, aliquem absolvere attentarit, excommunicationis pœnam ipso facto subeat. Alias, in casibus, sanctæ Sedi Apostolicæ reservatis, occultis tamen dumtaxat, auctoritate & decreto S. Tridentini Concilii, Nos & Vicarius Noster absolvemus, & dispensabimus.

Finaliter, confessionis frequentiam quod attinet, ea sub pari lege contineatur, qua Eucharistiæ; ac sub iisdem decretis, quæ continentur titulo præcedenti.

DECRETVM XIV.

De Sacramento Extremæ unctiōnis.

VNIVERSALI, Ecclesiæ, Apostolorum, & sanctorum Patrum, traditione, ex divi Iacobi Apostoli sententia, sacra Extrema unctio semper habita est Sacramentum vere ac proprie dictum, quo, migraturus ex hac vita, Oleo salutis, & fidei oratione, augetur robur contra hostes invisibiles.

Cujus Sacramenti vim & utilitatem, tam ad animæ salutem, quam ad corporis valetudinem, ex Catechismi Romani doctrina ut populo, & maxime ac semper ægro, Parochus ostendat & manifestet, monemus.

Pro reverentia Sacramenti, volumus, ut semper id, stola & superpelliceo indutus, administret, & non alius Sacerdos, quam Parochus, aut ab eo substitutus. Caveat is vero, ne, in eo ministrando, negligentiam ullam aut moræ culpam admittat; alioqui Nostra animadversioe punietur.

Quoad fieri potest, ægrotō, dum integris adhuc sensibus est, ministrat.

Et, sicut ministrare debet adultis, periculose ægrotantibus, propeque moribundis, senio confectis, etiam non ægrotis in diem morituris; ita è contrario, ministrare non debet pueris, rationis usu carentibus, mulieribus in partu laborantibus, ad bellum proficiscentibus, navigantibus, peregrinantibus, & mox ultimo supplicio afficiendis.

Sacramento ministrato, dum æger sensuum usum non amisit, studeat, eum brevibus, suavis & ardentibus verbis ad spem de divina misericordia concipiendam adhortari; ac, cum prope moribundus est, non desistat, in illius animæ commendatione, cum pietate, stas, religiosas, sanctasque preces recitare.

Si per errorem alio Oleo, quam quod infirmorum est, ad ægrotum unguendum usus fuerit, etiam si Chrisimatis aut Catechumenorum sit, ut errata emendet, Olei facti, quod proprie infirmorum est, readhibeat unctiōnem, ac Sacramenti formam iteret, monemus.

Ac, si contigerit, ægrum, dum sacro Oleo inungitur, extremum spiritum emittere, Parochus ungere desistat. &, si morbi vis de re-

pente illum oppressit, ita ut dubitetur, vivus an mortuus sit, hac conditione in unguendo utatur: *Si es vivus, per istam sanctam Unctiōnem &c.*

Eximatur quoque erronea illa, ac perniciofa imaginatio è mentibus fidelium, qua, se citius morituros, putant, si inungantur: ac, ne hac opinione, vel negligentia, Unctiōnis Sacramentum impediatur aut differatur, diligenti cura Pastores invigilent, &, spontanea visitatione infirmorum, malo huic obviare studeant. Medici etiam, post triduum infirmitatis, ab omni cura infirmorum abstineant, & non aliter ad medelam se intromittant, nisi constito, quod infirmi ad minus confessi & communicati fuerint.

DECRETVM XV.

De Sacramento Ordinis.

IN novo Testamento, post Christum Dominum, à Petro Sacerdotalis coepit ordo; ac, ipso & cæteris Apostolis, eadem ac pari privilegio honoratis, decedentibus, ministerium ipsum Episcoporum ac Sacerdotum, legitima interveniente consecratione, continuatum est perpetua successione; habita semper diligenti & accurata in ordinandorum ætatem, vitam, & mores, inquisitione.

Ac ne, quod absit & indecorum nimis est, sanctum Sacerdotium, ac ipsa sacra, irreverenter administrare invenirentur, qui ignorent se ipsos gubernare circa ordinandos ac eorum ingressum; sacris Conciliis & Canonibus, diligenti cura, plurima salubriter constituta sunt, quæ nos innovando subjecimus, ac strictè observanda esse præcipimus.

In collatione primæ Tonsturæ, initiandus edoceat ac fidem Episcopo faciat, se legitimo matrimonio natum, aut, ob natalium impedimentum, secum dispensatum; origine, domicilio decennali, vel alia quavis legitima ratione Diocesana; aut à suo Episcopo dimissum; sacri fluminis unda renatum; unctiōne Chrisimatis confirmatum, ac septennio majorem; insuper de vita & moribus, Parochi ac Magistri testimonio; sicut & de spe, se in Clericali Ordinis dignitate permanurum.

Post primam Tonsturam initiandus generaliter majori minorive Ordine, ad eundem non admittatur, quin, præter præscripta, fidem imprimis Episcopo faciat; de prima Tonstura, aut Ordine proxime suscepto; de habitu Clericali, secundum modum in Provincialibus ac Synodalibus decretis præscriptum, post Ordinem proximum à se continue gestato; de confessione & communione frequenti. Alias, Subdiaconatum aliumve sacrum Ordinem suscepturus, præter prædicta, fidem faciat, denunciationem de se, secundum normam & formam

I ad Tim.

4

Trid. sess.
23. c. 4.
& 5.

Ibidem
cap. 12.

formam à sacro Tridentino præscriptam, præcessisse, & , si ad Subdiaconatum promovendus, annos viginti duos, si ad Diaconatum, viginti tres, & , si ad sacri Presbyterii Ordinem, viginti quinque, attigisse.

Pari lege contineantur Regulares, privilegiis quibuscunque quoad hoc penitus exclusis.

Faciatur etiam fides secularis Clericus, se beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honestum sufficiat, pacifice possidere, cujus beneficii resignatio, subsequenter facta, non teneat, postquam accepit in titulum, quando mentio in supplicâ facta, quod ad illius beneficii titulum promotus existat; neque aliter, quam confitito quod sine illo beneficio vivere aliunde possit, ejusmodi resignatio admittatur. Sub patrimonii verò vel pensionis titulis ordinetur nemo, nisi, pro Nostra necessitate, vel Ecclesiarum Nostrarum commoditate, eum ordinandum esse, à Nobis iudicatum, ac pensionem aut patrimonium ad competentiam sufficere existimatum fuerit.

Sicque Ordinatis, omnibus modis, inhibendum est, ne, sine speciali licentia Nostra, ejusmodi pensionem aut patrimonium alienent, aggravent, extinguant, vel remittant, nisi plene coram Nobis probatum existat, se aliunde beneficium Ecclesiasticum sufficiens adeptos, possidere, aut aliunde vivere posse. Quo casu, Nostra interveniente licentiâ, titulum alienare, aggravare, aut remittere, illis licitum est.

Adhibeatur etiam cautio, ne ullus ad superioris Ordinis gradum suscipiendum admittatur, nisi confitito, quod in prioribus Ordinibus probatus & versatus extiterit. Temporum etiam interstitia, à S. Concilio præscripta, accuratè observentur; nisi Nostra iudicio aliter faciendum esse visum fuerit, ac nisi, dispensatum de hoc speciatim in literis dimissorialibus testimonialibusve, testetur.

Ex decreto summi Pontificis Pii Quinti, nullus Regularium, Ordinibus sacris adscribatur, nisi exhibitio Superioris testimonio, se in religione sua professum, ac juramento ac scripto comprobet, se professionem fecisse, ac ratam habuisse. Clerico etiam extraneo, ac alienæ Diocesis, ne ullus Ordo ac nec prima Tonsura conferatur, nisi literis dimissorialibus à suo Ordinario obtentis, & exhibitis.

Ac Nostræ Diocesis absenti Clerico non nisi ad Nos, vel coram Vicario Nostra, evocato & examinato, literas dimissorias petenti, concedantur; aut ut minimum examen speciatim Episcopo, in cujus Diocesi moratur, delegetur; nec, nisi reproductis literis Episcopi, de examine fides facieatis, concedantur.

Primam Tonsuram, & minores Ordines, nequaquam recipiant sæculares Clerici ab Abbatibus, baculi & mitræ jure utentibus, ac

statis benedictionibus consecratis, nisi Nostra speciali in scriptis interveniente consensu. Si quis verò Clericus sæcularis, post præsentium publicationem, hoc fecerit, ei denegetur cujuscunque beneficii Ecclesiastici possessio; ac, si, cum sub & obreptione, data fuerit, nullo modo suffragabitur.

Nullus, sive Sæcularium sive Regularium, sine diligenti examine, ad Ordines promoveatur. Examinentur autem ab Episcopo, vel, eo impedito, ab ejus Vicario generali, atque aliis examinatoribus, non paucioribus quam tribus, à Nobis vel Nostra Vicario ad id assumptis.

Habeatur autem in iis, præter debitam diligentiam in doctrina, vita, & moribus, diligens cura impedimentorum, sacris Canonibus & Conciliis definitorum; videlicet, si in aliquo crimine delicti, si infamiae notâ aspersi, si scelera aliqua per publicam poenitentiam se admisisse confessi, Apostata, si in hæresin lapsi, si nondum baptizati, si nondum Confirmati, si semetipsos absciderunt, aut naturali defectu membrorum, aut decisione, aliquid minus habere noscuntur, si secundæ uxoris conjunctionem sortiti sunt, si numerosa conjugia frequentaverunt, si viduam vel à marito relictam duxerunt, si corruptarum mariti fuerunt, si fornicarias aut concubinas habuerunt, si servilis conditionis, si ignoti sunt, si inscii literarum, si ebrietati & gulæ dediti, si post susceptum Ordinem lapsi, nec gradatim ad Ordines ascenderunt, si usurarii manifesti, si ratiociniis obligati, si illegitime nati, si quovis alio modo irregulares, suspensi, interdicti, excommunicati, amentes, morbo caduco laborantes, energumeni, non examinati & probati.

Qui contra prædicta vetita Canonum ordinatus fuerit, severe secundum Canonicas poenas puniatur. Sacris autem majoribus Ordinibus initiati, vel in minoribus constituti, sciant, se secundum consuetudinem universalis Ecclesiæ, ad preces horarias quotidie persolvendas, sub poena peccati mortalis, & restitutionis fructuum pro rato temporis quo officium non impleverint, teneri.

DECRETVM XVI.

De Sacramento Matrimonii.

Magnum Matrimonii Sacramentum est, cætera loci temporisque amplitudine & mysterii ratione antecellens; siquidem ab orbis primordio in Paradiso à Deo institutum est, quando masculum & fœminam nuptiali castitate conjunxit; adumbrans unionem inter ejus Filium & Ecclesiam per incarnationis mysterium.

Cujus mysterii ratione, Nostra Episcopalis muneris arbitramur esse, omnibus modis procurare,

curare, ut & thorus immaculatus & honorabile inter omnes ineatur & inveniatur connubium; innovatione eorum, quæ S. Tridentina Synodus, in celebrando matrimonio, ex instinctu Spiritus sancti, salubriter statuit.

Principio itaque, de consilio sacri universalis Synodi, conjuges monemus, & per Parochos sæpius monitos volumus, ut, saltem triduo ante matrimonii consummationem, peccata confiteantur, & ad sacratissimum Eucharistiæ Sacramentum reverenter accedant. Religiosam enim animi præparationem requirit matrimonii ratio & sanctitas: nec decet, sanctorum filios conjungi sicut gentes, quæ Deum ignorant.

Pastores etiam diligenti studio inquirent, num, contrahere volentibus matrimonium, aliquod impedimentum obstat, cognationis etiam spiritualis, aut affinitatis usque ad gradum, jure Tridentinoque Concilio prohibitum.

Moneant etiam contrahere volentes, de poenâ Excommunicationis latæ sententiæ, & aliis, à jure ultra illatis in eos, qui, in gradu prohibito, scienter contrahere præsumunt, ac, sic contrahentes, omni spe consequendæ dispensationis, ex præscripto sacri Concilii, defuturos esse: contra quos, & Nos, etiam adhibita separationis poenâ, Concilii Viennensis ductu, insurgemus.

Quo examine prævio, ad contrahentium, & eorum, in quorum forte potestate sunt, instantiam, denunciationes debitas, festis illis diebus qui Ecclesiæ præcepto in veneratione sunt, interponant: quas etiam denunciationes, vel quarum unam, sub gravi animadversione, ipsi ne remittant, nisi Nostra, aut Vicarii Nostri, desuper in scriptis obtenta licentia.

Non aliter contrahatur Matrimonium, quàm præsentem Parocho, vel alio Sacerdote de ipsius Parochi aut Ordinarii licentia, duobus vel tribus testibus ad minimum præsentibus; nec, aliter contractum, teneat; & tam contrahentes quam Parochus, qui minori numero testium, etiam testes qui absente Parocho, hujusmodi contractui interfuerint, puniantur.

Partibus reservata facultate, conditionibus necessariis adhibitis de novo celebrandi, si velint, aliàs nullo modo, eo nomine impe-

diantur; verùm unusquisque eorum cum alio libere contrahere permittatur.

Parochus autem, cum contractui de matrimonio contrahendo vel sponsalibus interest, diligenter caveat, ne de præsentem, sed de futuro matrimonio, ille consensus celebretur, verbis ita dilucide conceptis, ut de eorum sensu, quod alias sæpe fieri solet, nulla quæstio vel lis oriatur.

Matrimonio autem, ne ullo alio loco quàm in Ecclesia ipsa, quæ Sacramentorum proprius locus est, sponfos jungat: nec ab Adventu Domini usque in diem Epiphaniæ, & à feriâ quartâ Cinerum usque in Octavam Paschæ, inclusive, ac non nisi postredie illius diei qui postremus est temporis interdicti, nuptiæ solemnes celebrentur.

Ignotis, vagis, & peregrinis, matrimonium contrahere volentibus, ne Parochi intersint, nisi diligenti inquisitione prævia, re ad Nos vel Vicarium delata, ac licentia à Nobis vel ab eo obtentâ.

Absentem, de cuius morte non certò constat, alter conjugum expectet septennium; eoque etiam lapso ad alias nuptias ne transeat, quin causâ coram Nobis aut Officiali Nostro cognita, & licentia contrahendi per sententiam obtenta fuerit.

Et, quia Matrimonia quàm maxime debent esse libera, eò quod nuptiæ coactæ, difficiles quandoque solent habere exitus; hinc omnes municipales leges, statuta, decretave, huic Sacramento ac ejus libertati contraria, annullamus, rescindimus, ac plane nulla decernimus ac declaramus.

Ac omnibus, quacunque dignitate potestateque præditis, hac perpetuum valiturâ lege interdiciamus, ne earum legum & statutorum vel decretorum autoritate, aut alia quavis ratione, quicquam statuunt, decernant, jubeant agantve, quo matrimonii libertas ullo pacto, directe vel indirecte, impedita dicatur; sub poenis & censuris Conciliorum & Canonicis, ipso facto incurrendis.

Personæ etiam, de quarum minus liberâ voluntate probabilis est suspicio vel contradictio, Nostri Officialis, maxime in contradictorio judicio, decreto sequestrentur, ac tuto in loco reponantur, & constitâ voluntate liberâ, ad matrimonia voluntaria, nisi impedimentum legitimum obstat, admittantur.

sess. 24.
cap. I.

Ibidem,
cap. I.

Trid.
sess. 24.
cap. 10.